

104 . Însurăței | Județ: Brăila | Punct: Popina I, Popina II | Anul: 2002

Anul: 2002

Cod RAN: 43420.19;43420.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Mihaela Ciochină, Simion Copilu, Stănică Pandrea, Mirela Vernescu

Instituții: Liceul de Artă "H. Darclée" Brăila, Muzeul Brăilei, Muzeul Brăilei, Muzeul Brăilei

Rezumat

În anul 2002 au fost continuate săpăturile într-o secțiune trasată perpendicular pe Șanțul Mare, cu scopul de a surprinde etapele de locuire și raportul dintre locuințe și șanțul care separă „Popina I” în două zone. A fost cercetată parțial o locuință de suprafață și a fost secționat Șanțul Mare.

Raport

1. Descrierea sitului:

Șantierul arheologic de la Însurăței – "Popina I" și "Popina II" este situat în lunca Călmățuiului, la 7 km nord de orașul Însurăței, pe malul drept al Călmățuiului la circa 1 km în amonte de Podul Rubla.

"Popina I" este un martor de eroziune desprins din terasa de pe malul stâng al Călmățuiului, are o lungime de 275 m și o lățime ce variază între 100 și 150 m. Popina este împărțită în două părți - inegale ca suprafață și înălțime - de un șanț larg de 15-20 m, care acum are aspectul unei viroage. Partea mai înaltă - numită "Popina IA", este zona cea mai intens locuită, până acum identificându-se 5 niveluri de locuire (8 locuințe de suprafață și mai multe gropi). Partea mai joasă - numită "Popina IB", este mai largă, suprafața are aspectul unui platou și, până în prezent, n-a fost cercetată arheologic.

"Popina II" este, de asemenea, un martor de eroziune de formă alungită, situat în prelungirea "Popinei I", la cca. 200 m de aceasta. Are lungimea de 250 m, lățimea de 75 m și înălțimea maximă de 9 m față de nivelul luncii Călmățuiului.

2. "Popina I":

În anul 2002 am continuat săpăturile în S 3, o secțiune trasată perpendicular pe Șanțul Mare, cu scopul de a surprinde etapele de locuire și raportul dintre locuințe și șanțul ce separă "Popina I" în două zone. În anul 2002 am cercetat parțial o locuință de suprafață – L 6 și am secționat Șanțul Mare.

Locuința nr. 6 (L 6) - A fost identificată începând de la adâncimea de -1,10/-1,15 m, deasupra sa fiind locuința L 4. Pereții prăbușiți ai L 6 au fost identificați între -1,15 m; la -1,27 m am găsit o podină din lut și doi pereți din lut surprinși și în elevație. După demolarea podinei, am observat că între cei doi pereți apare un strat de nivelare, gros de cca. 30 cm, format din resturi de pereți prăbușiți, fragmente ceramice și lut de culoare galbenă. Sub acest strat de nivelare, am identificat o nouă podină din lut, dar și un nou perete surprins în elevație pe o înălțime de 12-15 cm, dispus între cei doi pereți găsiți mai sus.

Situația descoperită în această campanie, poate fi explicată astfel:

- L 6 are două etape de existență, care sunt și etape de refacere;
- etapa I este reprezentată de nivelul inferior, când locuința avea cel puțin 2 camere;
- etapa II este reprezentată de nivelul superior, când se renunță la peretele intermediar și se amenajează

o încăpere de mari dimensiuni, podina acestui nivel suprapunând resturile peretelui intermediar din nivelul inferior.

Materialele arheologice descoperite printre pereții prăbușiți sunt puține la număr și fragmentare, cu toate acestea, fragmentele ceramice descoperite permit datarea ambelor etape de existență ale locuinței L 6 în faza Gumelnița A2.

Șanțul Mare - Extinzând săpătura și în Șanțul Mare am descoperit groapa unui bordei, de formă ovală, cu D ? 3 x 2 m și adâncimea de maximum 40 cm, în care am găsit puține fragmente ceramice medievale datate în secolul XVII, precum și fragmente ceramice Gumelnița A1 și A2.

Situația întâlnită în Șanțul Mare o explicăm astfel - în secolul XVII, popina a fost utilizată ca loc de stabilirea a stânelor (așa cum se întâmplă și astăzi), ciobanii au săpat un bordei, care s-a umplut cu pământul scurs de pe pantele "Popinei IA" și ale "Popinei IB", ceea ce explică prezența fragmentelor ceramice gumelnițene alături de cel medievale.

3. "Popina II":

Datorită ciobanilor care și-au săpat bordeie pe suprafața "Popinei II", au fost scoase la iveală mai multe fragmente de vase Gumelnița A1 și A2, de aceea am fost nevoiți să deschidem și aici două secțiuni (S 1 și S 2) cu dimensiunile de 30 x 2 m.

În cele două secțiuni am identificat două locuințe de suprafață – L 1 și L 2

L 1 a fost descoperită în S 1 și L 2 în S 2, la o distanță de aproximativ 4 m una de alta, ambele fiind identificate la cca. -0,15 -0,18 m adâncime față de nivelul de călcare, datorită unei mase compacte de fragmente de pereți prăbușiți, oase, pietre și fragmente ceramice. Locuința a fost acoperită și urmează s-o cercetăm în campania din 2003. Printre pereții prăbușiți, am descoperit un număr mare de fragmente de vase din lut, dar și un fragment de figurină antropomorfă masculină ce se datează în faza Gumelnița A1.

Materialele arheologice descoperite printre pereții prăbușiți ai locuințelor de pe "Popina II" sunt extrem de interesante - ele provin de la vase tipice fazei Gumelnița A1, sunt asociate cu fragmente de vase decorate cu excizii largi tipice pentru faza Spanțov a culturii Boian și cu vase de tip Precucuteni, printre ele descoperindu-se și un fragment de cupă fin lustruită decorată cu două benzi largi pictate cu grafit. Mixtura de materiale ceramice descoperite aici, ne permite să considerăm că așezarea gumelnițeană de la Însurăței – "Popina II" se înscrie într-o etapă timpurie a fazei Gumelnița A1. [Stănică Pandrea]

Informații suplimentare online

[Raportul 1996 din cronică.cimec.ro](http://raportul.1996.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
